

Borgbjerg: Højre havde dog en Mand i Spidsen i 70-erne og 80-erne. Han brød Forfatningen. Det var hans store politiske Forbrydelse. Men nu have vi haft Mænd i Spidsen for det danske Demokrati, der ikke en Gang have været at bruge Forfatningen, ikke en Gang at bruge Grundlovsparagraf saa ren og klar som denne: „Kongen kan opløse enten hele Rigsdagen eller en af dens Afdelinger“. Saaledes er Stillingen, og det er denne Situation, De, mine herrer, have forspildt for Dem selv og for os andre, hvorfor vi ere kaldede og forpligtede til at drage Dem til Ansvar. Den Gerning, som foreligger her, vedrører ikke blot Deres eget Parti, Deres egen Klasse eller Stand, men hele det danske Folk.

De herrer have talt om Tillid, om, at med Venstre var Tilliden til Befolkningen, til Vælgerne kommen til Roret. Men det Forslag, som her foreligger, røber helt igennem Mistillid til Vælgerne. Ja, hvad andet røber det? Alle de Garantier, alle de Kauteler, de herrer have accepteret, ere kun Udtryk for Mistillid, thi ellers kunde De jo have staaet fast paa det, De havde Magt til at gennemføre, nemlig Deres uforfalskede, uforandrede Forslag. Men de Kauteler, De her have accepteret: Forholdstalsvalgmaaden, anvendt paa den Maade, jeg her har karakteriseret, Bevarelsen af den privilegerede Valgret til Amsraadet, de to Aar, der stryge Masser af nuværende Vælgere, mange Kvinder, Tyende osv., Indskrænkningen af det kommunale Selvstyre osv., hvad er det alt sammen andet end Udtryk for Mistillid til Vælgerne? Man maa have Amsraadene til at passe paa og Regeringen til at passe paa. Der er ingen Tillid til Vælgerne eller til det kommunale Selvstyre.

Den højtærede Indenrigsminister brugte i denne Sammenhæng en meget mangelfuld Sammenligning. Han talte om Opløsningsretten. Vilde man ikke have anset det for et Fremskridt, om Landstinget havde faaet Opløsningsret overfor Folketinget, og naar de saa gik til Valg, kunde det have været gennemført, som Folketinget havde vedtaget, og Landstinget havde forkastet? Men det er en falsk Sammenligning. Saaledes foreligger det ikke. Nu er Stillingen den, at Kommunerne have en vis Ret til at udskrive Skatter med dette Plus, som jeg allerede har nævnt. Den Ret have de. Man indskrænker den Ret, de have. Hvis altsaa Ministerens ganske haltende Sammenligning skulde have passet, skulde

Landstingets Opløsningsret overfor Folketinget have gaaet ud paa at indskrænke en Ret, Folketinget allerede har, ved en Appel til Vælgerne. Det var altsaa en haltende Sammenligning.

Ja, dette Forligsforslag røber Mistillid til Befolkningen. De herrer have saa ofte sagt til os, at de vare i Besiddelse af Befolkningens Tillid, fordi de viste den Tillid. Og dernæst have de herrer sagt til os — det er sket i Møde efter Møde —, at vi blot skulde være taalmodige og udholdende. Ja, De huske alle, hvordan Ordene have lydt til os. Men de herrer have netop ikke selv vist Taalmodighed og Udholdenhed. Jeg mener, Situationen var saadan, at ved en enkelt Opløsning af Landstinget — og det mener som sagt Regeringsbladene og de andre nævnte Blade — havde De nogle Maaneder efter haft et Flertal i Landstinget, som kunde have gennemført Regeringens Forslag med Hensyn til Valgretten og mange andre demokratiske Reforme. Men selv om de herrer vilde stille sig skeptisk dertil, kunde De jo blot have vist den Udholdenhed, som De selv gennem saa mange Aar have prædikeret for os. Jeg husker, at den højtærede Indenrigsministers Kollega, Trafikministeren, for to Aar siden stod paa Dannerhøj og sagde: Blot Udholdenhed, saa gennemføre vi vore Principper. De ville dø, de gamle kongevalgte. Saa faa vi Flertal i Landstinget, og saa kunne vi gennemføre det. Jeg siger ikke, at det er min Taktik. Jeg vilde ikke nøjes dermed. Vi have krævet Kamp fra vor Side, og vi vare visse paa, at Kampen vilde føre til Sejr. Ja, man kan kalde det ikke blot Kamp, man kan ogsaa kalde det Brug af den nuværende Forfatning. Men en af Indenrigsministerens Kolleger har vist en anden Vej, nemlig Udholdenhed og Taalmodighed.

De have for Resten vist Taalmodighed længe. Det var allerede i 1901, at Løftet blev fremsat, men først nu, 7 Aar efter, er der Mulighed for en Afslutning i en efter min Mening meget daarlig Form. De kunde altsaa have fulgt deres egen Maksime om Udholdenhed, indtil de fik Flertal deroppe. Nej, de herrer have vist snarere været angst for, at de lidt for tidlig skulde have faaet Flertal i Landstinget, saa de vare blevne nødt til at gennemføre deres eget Program. Jeg husker, at den højtærede Indenrigsminister stod forrige Aar i Ølstykke og holdt Vælgerrøede. Jeg var selv til Stede. Den højtærede Minister talte om, at det gjaldt om at naa til en Løsning, for den nuværende